

Møtedato: 26. august 2015
Arkivnr.:

Saksbeh/tlf:
H. Rolandsen/J. G. Falch/T. A. Haug

Sted/Dato:
Bodø, 21.8.2015

Styresak 77-2015

Nordlandssykehuset HF - plan for omstilling og innsparing, oppfølging av styresak 64-2015

Saksdokumentene var ettersendt.

Bakgrunn

Styret i Helse Nord RHF behandlet *styresak 64-2015 Plan 2016-2019 - inkl. rullering av investeringsplanen 2016-2023* i styremøte, den 17. juni 2015. Styret fattet følgende vedtak i punkt 9: *Styret ber styret i Nordlandssykehuset HF om å få lagt frem en kvalitetssikret og realistisk plan for omstilling og innsparing i helseforetaket som grunnlag for budsjettarbeidet høsten 2015. Planen legges frem i styremøte i Helse Nord RHF i august 2015.*

Det vises til Nordlandssykehuset HF's saksfremlegg til styremøte 21. august 2015 (se vedlegg). Protokoll fra styremøte med vedtak i saken legges frem ved møtestart, den 26. august 2015.

Nåsituasjon økonomi

Status pr. utgangen av juli 2015 er at Nordlandssykehuset HF's økonomiske resultat er 8,5 mill. kroner bak budsjett. Budsjettert årsresultat er -75 mill. kroner, og prognosen er ca. 20 mill. kroner lavere, det vil si et forventet underskudd på ca. 100 mill. kroner. Hittil i år har helseforetaket inntekter i tråd med budsjett. Avviket på lønnskostnader er ca. 8,8 mill. kroner (0,7 %).

Det fremgår av vedlegg 1 at hittil i år er gjennomføringsgraden på årets omstillingsprogram på ~20 %, men som følge av at en del planlagte aktiviteter er utsatt, har helseforetaket reduserte kostnader på andre områder slik at forventet avvik fra budsjett blir lavere. Dette innebærer dermed at det reelle omstillingsbehovet blir høyere i 2016, ca. 135 mill. kroner.

I Nordlandssykehuset HF's styresak 81-2015 vurderer adm. direktør at det *akkumulerte* omstillingsbehovet er som følger:

- ca. 100 mill. kroner i 2015 (80 + 20)
- ca. 135 mill. kroner i 2016 – økt med 35 mill. kroner på grunn av utsatte kostnader 2015
- ca. 170 mill. kroner i 2017 – som tar høyde for eventuelle avvik fra plan

Det betyr at Nordlandssykehuset HF må ha en akkumulert forbedring på ca. 170 mill. kroner innen 2018.

Dette er beregninger inkludert RHF-styrets løfte om en årlig omstillingsbevilgning på 30 mill. kroner i fire år fremover. Nordlandssykehuset HF bør derfor planlegge ut fra et langsiktig omstillingsbehov på ca. 200 mill. kroner, som utgjør ~5 % av driftskostnader ekskl. avskrivninger.

Helse Nord RHF har hatt månedlige oppfølgingsmøter med Nordlandssykehuset HF, i tillegg til tertialoppfølging hvor styreledere i begge helseforetak deltar.

Medvirkning

Omstillingstiltak er drøftet med foretakstillitsvalgte i Nordlandssykehuset HF. I protokoll fra sak 54/2015 heter det: *Partene har drøftet saken som tas til orientering.*

Planen er også behandlet i arbeidsmiljøutvalget. I protokoll fra sak 54/2015 heter det: *AMU tar saken til orientering og ber om at omstilling med konsekvenser for arbeidsmiljø forelegges AMU forut for gjennomføring.*

Alle tiltak skal styrebehandles med egne saksfremlegg i Nordlandssykehuset HF før 31. desember 2015, og vil i forkant bli behandlet i arbeidsmiljøutvalget, drøftingsmøter med tillitsvalgte og der det er relevant også med samarbeidsorgan og brukerutvalg. I tillegg vil det bli lokal forankring med klinikkstillitsvalgte som en del av budsjettprosessen.

Risiko

Helse Nord RHF har gjennomgått omstillingsplanen med Nordlandssykehusets HF, med særlig fokus på de kortsiktige tiltakene. En vesentlig del av avviket hittil i år skyldes høyere lønnskostnader enn planlagt. Det er derfor viktig å vite at dette kommer under kontroll. Fokus har i første rekke vært innenfor legeggruppen, i neste omgang vil samme fokus rettes mot pleiepersonell.

Resultatet av dette arbeidet foreligger, med klare bestillinger til hver klinikk om rammene for budsjett 2016 på svært detaljert nivå. Kostnadsreduksjoner og effekt av flere tilgjengelige timer til klinisk aktivitet er beregnet til henholdsvis 38 og 11 mill. kroner, og utgjør 2/3 av omstillingsarbeidet i helseforetaket for 2016.

Til sammen er tiltakene for 2016 omregnet til en årseffekt tilsvarende ca. 120-150 årsverk. Det gjenstår å identifisere hvorvidt dette kan tas ut i form av lavere innleie eller om det faktisk oppstår overtallighet.

Adm. direktør i Helse Nord RHF vurderer at det er gjennomført en grundig kartlegging som viser at potensialet er tilstede. Det er nå opp til ledelse og de ansatte å stå sammen om gjennomføringen.

Omstillingen kommer til å kreve stor ledelsesmessig kapasitet, god dialog med tillitsvalgte og en god kommunikasjonsplan. Dette har vært tema både i tertialoppfølgingsmøtet og i uformelle møter med Nordlandssykehuset HF.

Konsekvenser av eventuelt å utsette (deler av) renovering av AB-fløyen

Det fremgår av punkt 1 i Nordlandssykehuset HFs styresak 81-2015 (vedlegg 1) at planlagte arbeider utgjør 979 mill. kroner i perioden 2016-2019, og av dette utgjør nødvendig oppgradering ca. 2/3 av beløpet.

Planlagt oppgradering av AB-fløyen kan:

- A. Utsettes, med den anslåtte konsekvens at forlengelse av byggetid kan påføre helseforetaket kostnader tilsvarende 40-50 mill. kroner pr år.
- B. Avlyses, med den konsekvens at helseforetaket ikke får nytte av den planlagte sentermodellen, hvor dag- og døgnposter samlokaliseres. I tillegg vil en ikke imøtekomme krav om flere en-sengs rom.

Dersom arbeidet skal komme i gang i juni 2016, med ferdigstilling 2. halvår 2018, må tilbudskonkurransen starte i september/oktober 2015. Det er adm. direktørs vurdering at det vil være svært uheldig å endre fremdrift og innhold i renovering AB-fløyen på nåværende tidspunkt. Det er viktig å få fullført byggeprosjektet slik at helseforetaket kommer over i en normal driftssituasjon.

Langsiktig likviditetsplanlegging

Nordlandssykehuset HF har en anstrengende likviditetssituasjon som følge av tidligere års resultatavvik og økte investeringer ut over opprinnelig plan, i tråd med vedtak gjort i styre til Helse Nord RHF.

Helse Nord RHF har fulgt likviditetssituasjonen i Nordlandssykehuset HF tett, og vært inneforstått med at situasjonen har forverret seg i takt med manglende resultatoppgjør. For å sikre helseforetaket tilstrekkelig likviditet til å gjennomføre vedtatte investeringer og løpende drift vedtok styret i Helse Nord RHF i *styresak 68-2015 Nordlandssykehuset HF - endring av intern ramme for kassakreditt* (styremøte 17. juni 2015) å utvide det konserninterne lånet med 100 mill. kroner. I tillegg fikk Nordlandssykehuset HF - på lik linje med de andre helseforetakene i regionen - styrket sin likviditet med 75 mill. kroner i *styresak 30-2015 Egenkapitalinnskudd og endring av driftskredittramme i helseforetakene* (styremøte 26. mars 2015). Til sammen er likviditeten styrket ekstraordinært med 175 mill. kroner inneværende år. Det er ikke satt krav til tidspunkt for nedbetaling av konserninternt lån (intern kassakreditt).

Adm. direktør i Helse Nord RHF vurderer at tiltakene som er gjort i styresak 68-2015 er tilstrekkelig for at Nordlandssykehuset HF skal ha tilstrekkelig likviditet til å møte sine forpliktelser, gitt at omstillingsarbeidet lykkes slik forutsatt. Adm. direktør vil komme tilbake med en vurdering av og eventuell endring i strukturen og størrelse på lån, ved neste års rullering av langsiktig plan.

Adm. direktørs vurdering

Å lykkes med å redusere lønnskostnader er den viktigste forutsetningen for at Nordlandssykehuset HF skal nå sine økonomiske mål. Omstillingen er beregnet til ca. 170 mill. kroner i forhold til dagens situasjon, og den er en forutsetning for den langsiktige investeringsplanen til foretaksgruppen.

Offisielle tall både fra Samdata og Riksrevisjonens rapport viser at det er et potensial for å effektivisere driften ved Nordlandssykehuset HF. Helseforetaket har gjort en grundig kartlegging, og det foreligger konkrete planer på klinikknivå for budsjett 2016.

Det er adm. direktørs vurdering at omstillingsbehovet og potensialet for økt produktivitet er godt forankret i helseforetaket.

Enkelte tiltak kan ha betydning for pasienter og pårørendes interesser. Den endelige planen må derfor også forankres i brukerorganisasjonens formelle organer.

Omstilling tilsvarende 5 % av driftskostnader er krevende for helseforetaket. På den andre siden vil manglende omstilling kunne medføre utsettelse på viktige investeringer i andre deler av regionen. Helse Nord RHF kan ikke tillate at manglende gjennomføring av omstilling i ett helseforetak, går ut over utviklingsplan i andre helseforetak i regionen.

Anbudene for rehabilitering av AB-fløyen skal ut i markedet innen utgangen av september 2015. Kontraktsforhandlingene forventes avsluttet i løpet av mai 2016.

Det er adm. direktørs vurdering at nødvendig rehabilitering som utgjør ~600 mill. kroner, ikke bør stanses eller utsettes. Det vil også være svært uheldig om tiltakene som skal medføre standardheving for pasienten og bedre logistikk i driften, ikke blir gjennomført.

Styret i Helse Nord RHF inviteres til å fatte følgende vedtak:

1. Styret i Helse Nord RHF tar informasjonen om Nordlandssykehuset HF's plan for omstilling og innsparing til orientering.
2. Styret ber adm. direktør om å legge frem Nordlandssykehuset HF's fremdriftsplan med milepæler og tydelig beskrivelse av ansvar for de ulike delprosjektene i løpet av høsten 2015.
3. Styret godkjenner at Nordlandssykehuset HF starter anbudsarbeidet og gjennomfører renovering av AB-fløyen innenfor en ramme på 979,3 mill. kroner.

Bodø, den 21. august 2015

Lars Vorland
Adm. direktør

Vedlegg:

1. Styresak 81-2015 Plan for omstilling og driftstilpasning 2016-2019
2. Styresak 82-2015 Likviditet og langsiktig finansiering av investeringsprosjekter

Vedleggene er lagt ut på Nordlandssykehuset HF's nettside - se her:

[Styremøte i Nordlandssykehuset HF 21. august 2015](#)

Utrykte vedlegg:

1. Samdata Spesialisthelsetjenesten 2013, utgitt september 2014.
Se <https://helsedirektoratet.no/Lists/Publikasjoner/Attachments/615/Samdata-spesialisthelsetjenesten-2013-IS-2194.pdf>
2. Riksrevisjonens undersøkelse om styring av pleieressursene i helseforetakene, utkast datert juni 2015 (Utsatt offentlighet)
3. Protokoller fra drøftingsmøte og møte i AMU hhv 18. og 19. august 2015

Utrykte vedlegg oversendes på forespørsel.